

30. březen 2016

Koncepce člověka v díle J. A. Komenského

Mgr. Jan Čížek, Ph.D.

(Filozofická fakulta OU v Ostravě)

středa 13:15-14:45 místnost KB 2.18

Abstrakt:

Když Robert Kalivoda na XIII. mezinárodním komeniologickém kolokviu v Uherském Brodě, věnovaném Erasmu Rotterdamskému, Johannu Valentinovi Andreae a J. A. Komenskému, hovořil o tom, že Komenského filosofie člověka je problematikou dosud v podstatě neřešenou, nemohl jistě tušit, nakolik bude jeho konstatování výstižným i o dvě a půl desetiletí později. České i zahraniční odborné veřejnosti jsou sice k dispozici četné studie o Komenského díle, většina z nich se však myslitelova pojetí člověka dotýká buďto jen letmo a zcela v obecné rovině, anebo pouze z určitého hlediska (nejčastěji pedagogického). Cílem přednášky proto bude Komenského filosoficko-teologické pojetí člověka představit. Výklad bude veden chronologicky, od Komenského raných spisů, v nichž je antropologická tematika obsažena spíše implicitně a neostře, přes první pansofické spisy až po autorovo stěžejní dílo, *Obecnou poradu o nápravě věcí lidských*, v níž je snaze o uchopení člověka a aspektů, jež s jeho přirozeností nedílně souvisejí, věnován nemalý prostor. Ukáže se tak, že Komenský během svého života přehodnotil své původní, značně pesimistické postoje, aby ve svém životním díle představil bytostně optimistické pojetí lidské přirozenosti spočívající v naprosto svobodné vůli a s ní ruku v ruce jdoucí nevymezenosti lidské existence.

Literatura:

Jan Čížek, „Filosoficko-teologická koncepce člověka v Komenského *Konsultaci*“, *Studia Comeniana et Historica*, roč. 44, čís. 91-92 (2014), s. 31-64.

